

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา2019 (COVID-19) ตามทัศนะของครูโรงเรียน
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรปราการ เขต 2*
TEACHER OPINIONS ON ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE VIRUS-CORONA PANDEMIC SITUATION
(COVID -19) IN SMALL SCHOOLS UNDER THE SAMUT PRAKARN
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

เพ็ญญา หุยวัน, สุดารัตน์ สารสว่าง, สุชาดา นันทะไชย
Penapapa Huywan, Sudarat Sarnswang, Suchada Nanthachai
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Kasetsart University
Corresponding Author E-mail: pennapa.hu@ku.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2. เปรียบเทียบทัศนะของครู
ต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 และ 3. ศึกษาปัญหาที่พบตามทัศนะของครูโรงเรียนขนาดเล็กในการ
บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ข้าราชการครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 81
คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครูโรงเรียนขนาดเล็กจาก
วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานมีทัศนะไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05
3. ปัญหาที่พบตามทัศนะของครูครั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษายังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์บริบท
โรงเรียนขนาดเล็ก กิจกรรมการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร สื่อเทคโนโลยีการจัด

การศึกษาออนไลน์ไม่หลากหลาย ทักษะหรือเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ การชี้แนะสิ่งที่ควรพัฒนาปรับปรุงแก้ไขจากการนิเทศไม่ต่อเนื่อง และสร้างความเข้าใจระบบประกันคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาไม่ชัดเจน ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019; โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

The objectives of this survey research were to study 1. To study Academic Affair Administration of School Administrators under the Virus-Corona Pandemic Situation (COVID -19). 2. To compare schoolteachers' opinions about Academic Affair Administration of School Administrators under the Virus-Corona Pandemic Situation (COVID -19). 3. To study problems encountered from the perspectives of small schoolteachers during Academic Affair Administration of School Administrators. A sample was selected from government teacher under the Samut Prakarn Educational Service Area Office 2 Academic Year 2021. Samples consisted of 81 persons selected. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis were means, standard deviation and analysis of variance.

The results showed that 1. Academic administration level of school administrators was rated at "high" level in all aspects. 2. No significant difference found at a significance level of .05 among opinions of small schoolteachers according to their educational background and work experience. 3. Problems encountered from the perspective of teachers were as follows: School curriculum may not be consistent with the small school situation or context. The management of activities learning was not implemented continually as it should be. Insufficient technology media for online education management. The skills or criteria used to measure and evaluate learning may not be consistent with the situation. Guidelines for improvements due to inconsistent supervision in some small schools are insufficient. Teachers' understanding about quality assurance system educational standards are unclear and may not be suitable to small schools.

Keywords: Academic Affairs; The Virus-Corona Pandemic Situation (COVID-19); Small Schools

บทนำ

การบริหารงานในสถานศึกษาของประเทศไทย มีรูปแบบหรือวิธีที่หลากหลายตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เห็นได้ชัดจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงพลิกผันอยู่ตลอดเวลา ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566– 2570) กล่าวว่า ในช่วงเวลาที่ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยอยู่ในสภาวะที่ต้องเผชิญกับความท้าทายจากภายนอก และภายในประเทศที่มีความผันแปรสูง มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ทั้งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่ยังมีประสบปัญหาเชิงคุณภาพด้านการศึกษา ซึ่งจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น เมื่อเผชิญกับแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงในระยะต่อไป ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และทักษะอาจเพิ่มสูงขึ้น สำหรับกลุ่มคนที่เข้าไม่ถึงเทคโนโลยี โอกาสในการยกระดับคุณภาพ และขยายโอกาสทางการศึกษา จากประชากรวัยเรียนที่ลดลง และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ความต้องการทักษะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความจำเป็นมากขึ้น (กาญจน์ เรืองมนตรี และธนธิธ นามวรรณ, 2554)

การบริหารงานของผู้บริหารในสถานศึกษาจะเน้นไปที่งานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจหรืองานหลักของการบริหาร มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง สถานศึกษาจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการ ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรในสถานศึกษา ปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) และพัฒนาสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน ช่วยสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อความเป็นพลเมือง และความมั่นคงของประเทศชาติ ทั้งนี้ ครูเป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนให้ งานวิชาการดังกล่าว บรรลุตามจุดหมายที่วางไว้ได้ ถ้ามีทัศนคติที่จะช่วยส่งเสริมหรือเพิ่มความเชื่อมั่นในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา (พร้อมพงศ์ รักประชา, 2563)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก (กรมควบคุมโรค, 2564) ตั้งแต่เชื้อไวรัสเริ่มระบาดในประเทศจีนปลายปี 2562 จนถึงปัจจุบัน จึงมีประกาศปิดสถานศึกษาทั่วประเทศ แน่นนอนว่าผู้เรียนได้รับผลกระทบมากกว่าร้อยละ 90 ของผู้เรียนทั้งหมด สำหรับประเทศไทยสถานการณ์การระบาดเกิดขึ้นในช่วงสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานปิดภาคเรียน โดยในช่วงต้นเดือนเมษายน และให้เลื่อนวันเปิดภาคเรียน จึงมีโอกาสหบทวนบทเรียนจากต่างประเทศ เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาดพร้อมกับเตรียมมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนไป สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ถือได้ว่าเป็นช่วงเวลาสำคัญที่สุดช่วงหนึ่ง

ของผู้เรียนแต่ละคนไป ส่งผลต่อพัฒนาการ การเรียนรู้ และการใช้ชีวิตในระยะยาว โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีกำลังคน และทรัพยากรอย่างจำกัด ในการจัดเตรียมอุปกรณ์สุขอนามัยสำหรับเด็กนักเรียน ครู บุคลากรของโรงเรียน และชุมชน การบริหารงานวิชาการที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการจัดรูปแบบวิธีการที่แตกต่างจากเดิม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนขนาดเล็กทั้ง 18 โรงเรียน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ซึ่งมีการแพร่ระบาดของโรคอยู่ในระดับพื้นที่สีแดงเข้มที่ต้องมีมาตรการควบคุมอย่างเข้ม และจนถึงปัจจุบันยังคงมีผู้ติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง โรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่จึงมีความเสี่ยง และได้รับผลกระทบ เช่น โรงเรียนต้องประกาศหยุดการเรียนการสอน ผู้เรียนต้องเรียนที่บ้าน ผู้เรียนไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้หรือเข้าถึงได้น้อย ขาดแคลนกำลังทรัพยากรในการจัดหาอุปกรณ์การเรียนออนไลน์ เป็นต้น ในส่วนของครูต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างจากเดิม ทั้งกระบวนการจัดการเรียนรู้ หรือการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียน โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ครูต้องพัฒนาตนเองให้พร้อมรับมือกับสถานการณ์อยู่เสมอ ทำให้ครูยังไม่พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหลาย ๆ ด้าน ยังไม่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน หรือในการทำงานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาก็ต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาใหม่ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ยืดหยุ่น เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับครู ผู้เรียน ในการบริหารจัดการโรงเรียนเกิดคุณภาพทั้งทางด้านวิชาการ และความปลอดภัยของทุกชีวิต

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามทัศนะของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบทัศนะของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณาจากวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานของครู และศึกษาปัญหาที่พบตามทัศนะของครูโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำปัญหาที่พบมาปรับปรุง หาแนวทางแก้ไข พัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมพัฒนาครูในด้านทักษะที่ได้จำเป็น เพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิชาการอย่างมีคุณภาพ และใช้กำหนดทิศทางการบริหารงานด้านวิชาการ เพื่อเพิ่มความพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหา ภาวะวิกฤตใหม่ ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นอีกในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามทัศนะของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของครูโรงเรียนขนาดเล็กต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
3. เพื่อศึกษาปัญหาที่พบตามทัศนะของครูโรงเรียนขนาดเล็กในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

เป็นการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งหมด 18 โรงเรียน มีครู และบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดจำนวน 134 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 81 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป สอบถามเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6 ด้าน จำนวน 36 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาที่พบตามทัศนะของครูโรงเรียนขนาดเล็กในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม พร้อมส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 โรงเรียน ผ่านทางช่องทางออนไลน์ โดยใช้ Google Form และขอความอนุเคราะห์ให้ตอบกลับภายในวัน เวลาที่กำหนด

2. ตรวจสอบ และคัดแยกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับไปวิเคราะห์ข้อมูล

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 77 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.06

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way-ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีทักษะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน พิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=4.11$) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.09$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.06$) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=4.05$) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.92$) และด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X}=3.85$) ลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ทักษะของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

รายการ	ทักษะของครูต่อการบริหารงานวิชาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.06	0.55	มาก
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.09	0.43	มาก
3. ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.92	0.60	มาก
4. ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	3.85	0.63	มาก
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.11	0.59	มาก
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	4.05	0.58	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.01	0.47	มาก

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนขนาดเล็กที่มีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังแสดงในตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พิจารณาจากวุฒิการศึกษา

รายการ	ข้อมูลความแปรปรวน	เปรียบเทียบทัศนคติของครูต่อการบริหารงานวิชาการ จากวุฒิการศึกษา				
		SS	df	MS	F	p
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.017	1	0.017	0.053	0.819
	ภายในกลุ่ม	23.353	75	0.311		
	รวม	23.369	76			
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	ระหว่างกลุ่ม	0.012	1	0.012	0.067	0.797
	ภายในกลุ่ม	14.039	75	0.187		
	รวม	14.051	76			
3. ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.015	1	0.015	0.042	0.838
	ภายในกลุ่ม	27.614	75	0.368		
	รวม	27.630	76			
4. ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.005	1	0.005	0.013	0.909
	ภายในกลุ่ม	30.288	75	0.404		
	รวม	30.294	76			
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.706	1	0.706	2.070	0.154
	ภายในกลุ่ม	25.569	75	0.341		
	รวม	26.274	76			
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.512	1	0.512	1.508	0.223
	ภายในกลุ่ม	25.479	75	0.340		
	รวม	25.992	76			
ค่าเฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.071	1	0.071	0.314	0.577
	ภายในกลุ่ม	16.933	75	0.226		
	รวม	17.004	76			

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พิจารณาจากประสบการณ์ทำงาน

รายการ	ข้อมูลความแปรปรวน	เปรียบเทียบทัศนคติของครูในการบริหารงานวิชาการจากประสบการณ์				
		SS	df	MS	F	p
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.453	3	0.484	1.614	0.194
	ภายในกลุ่ม	21.916	73	0.300		
	รวม	23.369	76			
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	ระหว่างกลุ่ม	1.284	3	0.428	2.447	0.071
	ภายในกลุ่ม	12.768	73	0.175		
	รวม	14.051	76			
3. ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.011	3	0.337	0.924	0.433
	ภายในกลุ่ม	26.619	73	0.365		
	รวม	27.630	76			

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พิจารณาจากประสบการณ์ทำงาน (ต่อ)

รายการ	เปรียบเทียบทักษะของครูในการบริหารงานวิชาการจากประสบการณ์					
	ข้อมูลความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
4. ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.747	3	0.249	0.615	0.607
	ภายในกลุ่ม	29.547	73	0.405		
	รวม	30.294	76			
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.277	3	0.092	0.259	0.854
	ภายในกลุ่ม	25.997	73	0.356		
	รวม	26.274	76			
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.161	3	0.054	0.152	0.928
	ภายในกลุ่ม	25.831	73	0.354		
	รวม	25.992	76			
ค่าเฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.424	3	0.141	0.622	0.603
	ภายในกลุ่ม	16.580	73	0.227		
	รวม	17.004	76			

3. ผลการศึกษาปัญหาที่พบตามทักษะของครูโรงเรียนขนาดเล็กในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังนี้ 1. หลักสูตรของสถานศึกษาอาจยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์หรือบริบทโรงเรียนขนาดเล็ก 2. การจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมยังไม่ต่อเนื่องในการเรียนการสอนเท่าที่ควร 3. สื่อ และเทคโนโลยีไม่หลากหลายในการจัดการศึกษาออนไลน์ เช่น ระบบอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร เครื่องมือ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ไม่เพียงพอ 4. ทักษะหรือเกณฑ์ที่ใช้ในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้อาจไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ 5. การชี้แนะสิ่งที่ควรพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขจากการนิเทศยังไม่ต่อเนื่องในโรงเรียนขนาดเล็กบางแห่ง 6. สร้างความเข้าใจระบบการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาได้ไม่ชัดเจน และอาจยังไม่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารงานวิชาการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุดได้ดังนี้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อันเนื่องมาจากค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุดได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน

ผลการเรียน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะก่อนหน้านี้นักบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กได้มีการดำเนินงานหรือ ปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการด้วยตนเอง อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในช่วงที่ผ่านมา มีแนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และมีคู่มือที่ นำมาเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเอื้ออำนวยให้เกิดการปฏิบัติงานได้ อย่างปลอดภัย รวมถึงมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องปรับตัว ดำเนินการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์โรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้อย่างต่อเนื่อง

ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสูงสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการนิเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งถูกปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีการปรับ รูปแบบการนิเทศที่หลากหลายให้เอื้อต่อโรงเรียนขนาดเล็ก โดยผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น เพื่อผลลัพธ์ที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพการศึกษา มีประสิทธิภาพ ตอบสนองกับสภาพปัจจุบันของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีความเหลื่อมล้ำ หรือแตกต่างกันทั้งด้าน มาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีทรัพยากรทางการศึกษาที่จำกัด โดยมุ่งหวังให้เกิดการ นิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายผ่านช่องทางออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงสถานศึกษาทุก กลุ่มเป้าหมาย เข้าถึงครูทุกพื้นที่ เพื่อการพัฒนา และส่งเสริมให้เกิดคุณภาพเท่าเทียมกันทุกแห่ง ซึ่งเป็นการลดช่องว่างทางการเรียนรู้ และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่วง สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การนิเทศการศึกษาอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับบัญชี จอมเกาะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 พบว่า ระดับการนิเทศตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน อยู่ใน ระดับมาก

ส่วนด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหาร สถานศึกษามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับต่ำสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหาร สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผลให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับสถานการณ์ที่ยังไม่ สอดคล้องหรือเอื้อต่อสถานการณ์ ยิ่งในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีทรัพยากรบุคคล นักเรียน และ งบประมาณน้อย ทำให้การจัดทำคู่มือ การกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ยังไม่ยืดหยุ่นตาม สถานการณ์หรือตามบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กได้เท่าที่ควร หรืออาจต้องมีปรับเกณฑ์การ เทียบโอนผลการเรียนที่สอดคล้องกับทุกสถาบันการศึกษาภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคให้มากกว่าเดิม เป็นต้น การประเมินผลในการศึกษาจะถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการ เรียน ไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ ถือเป็น การวัดผลลัพธ์ให้ครูเข้าใจว่าผู้เรียนเหมาะกับ

การเรียนรู้ และสามารถพัฒนาทักษะที่คาดหวังได้ การประเมินผลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคเป็นการทำความเข้าใจ ไม่ใช่การตัดสิน อย่างไรก็ตาม ในโรงเรียนขนาดเล็กยังคงมีการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวรวิไล ทองแก้ว (2559) ได้กล่าวถึง ความคิดเห็นด้านการบริหารงานวิชาการของครู กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะของครู เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัจจุบันการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ไม่จำกัด ครูสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ หาความรู้เพิ่มเติมได้จากสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ และผู้บริหารมีการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน ครูมีความเข้าใจตรงกัน เกิดความร่วมมือที่นำไปสู่การปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันของสถานศึกษา ตลอดจนสร้างความมั่นใจ และจูงใจให้ทุกคนมีทัศนคติที่ดีในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน หรืออีกนัยหนึ่ง คือ จากสถานการณ์ของโรคที่อุบัติขึ้นใหม่ และมีความพลิกผันอยู่ตลอดเวลา ครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่มีการดำเนินการตามแนวทางการบริหารงานวิชาการ หรือหาแนวทางแก้ไขปัญหา และเตรียมพร้อมรับสถานการณ์อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นครูที่มีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ในระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาโท จำเป็นต้องเรียนรู้ในการปรับตัว แสวงหาความรู้ไปพร้อม ๆ กัน ได้อย่างหลากหลายช่องทาง ทำให้ครูมีทัศนคติในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ อัมภพร ราชนิแพน (2560) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสำนักงานเขตห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไม่แตกต่างกัน

ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีทัศนคติในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานการณ์ในปัจจุบันที่การติดต่อสื่อสารมีหลากหลายช่องทาง ครูที่มีประสบการณ์น้อยสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้จากสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ หรือในการปฏิบัติงานวิชาการสามารถใช้ช่องทางอื่นในการดำเนินงานได้ เช่น การนำช่องทางออนไลน์มาใช้กับการนิเทศ การใช้สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ เป็นต้น ทำให้ลดข้อจำกัดเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงาน of ครู ถึงแม้ว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าหรือน้อยกว่า

ก็จำเป็นต้องใช้หรือเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ให้พร้อมรับกับสถานการณ์การระบาดของโรค เช่นเดียวกัน และการทำงานในสถานศึกษาถึงความสำเร็จขององค์กรที่ทุกภาคส่วนมีการประสานช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงานทุก ๆ ด้าน จากผลการวิจัยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี ประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 31 ปีขึ้นไป และประสบการณ์ทำงาน 21-30 ปีตามลำดับ มีทัศนะต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับศิวพร ละหารเพชร (2562) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 พบว่า ประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการศึกษาปัญหาที่พบในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากทัศนะของครู ดังนี้

3.1 หลักสูตรของสถานศึกษาอาจยังไม่สอดคล้องบริบทของบางโรงเรียน และสถานการณ์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ แต่บางแห่งอาจยังปรับได้ช้า เนื่องจากสถานการณ์มีการพลิกผันตลอดเวลาเช่นเดียวกัน แต่การดำเนินการยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ สอดคล้องกับศิวพร ละหารเพชร (2562) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของสถานศึกษา ท้องถิ่น โดยผ่านการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาจนสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างมีปลอดภัย

3.2 การจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมไม่เอื้ออำนวย และยังไม่มีความต่อเนื่องในการเรียนการสอนเท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานการณ์การระบาดของโรคส่งผลให้โรงเรียนต้องประกาศหยุด และปฏิบัติตามมาตรการ และแนวทางป้องกันโรคระบาด ผู้เรียนต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียน ความพร้อมของผู้เรียนเกิดขึ้นได้ไม่เท่าเทียมกัน จากสถานการณ์นี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูให้สามารถเข้าถึงผู้เรียนให้ได้มากขึ้น ปรับรูปแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง แม้จะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม สอดคล้องกับสุวิมล มธูรส (2564) กล่าวว่า การออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การระบาดของโรคที่ส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาทั่วประเทศถูกสั่งปิดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ทำให้ทั้งผู้เรียน และผู้สอน ต้องปรับตัวเข้าสู่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้หลักสูตรยังคงดำเนินต่อไปได้อย่างไม่ขาดตอน การบริหารจัดการต่อการเรียนการสอนสามารถเข้าถึงของผู้เรียนทุกคนได้อย่าง

มีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ โดยมีการหารือ และวางแผน ร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน

3.3 สื่อและเทคโนโลยีไม่หลากหลายในการจัดการศึกษาออนไลน์ เช่น ระบบ อินเทอร์เน็ตไม่เสถียร เครื่องมือ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ไม่เพียงพอ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กบางแห่งยังประสบปัญหาขาดแคลนทรัพยากร หรือการ สนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ในการจัดการศึกษา ยิ่งในสถานการณ์การระบาดของโรคที่เกิดขึ้น เป็นอีกปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กบางแห่งยังเข้าไม่ถึงสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้ เท่าที่ควร ซึ่งก็เป็นส่วนน้อย เมื่อเทียบกับโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดหา ระดมทรัพยากรเพิ่มเติม ทั้งนี้อาจต้องขอความช่วยเหลือจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงสื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการศึกษาที่หลากหลาย

3.4 ทักษะการวัด และประเมินผลการเรียนรู้อาจไม่สอดคล้องกับบริบท โรงเรียนขนาดเล็ก หรือเกณฑ์ที่ใช้ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กบางแห่งยังไม่ยึดหยุ่นเกณฑ์ที่ใช้ใน การวัดผล และประเมินผลหรือปรับเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ซึ่งเห็นได้จากการกระจาย ของข้อมูลจากการสอบแบบสอบถามที่มีการกระจายค่อนข้างสูง บ่งบอกถึงความคิดเห็นที่ แตกต่างกันมาก เมื่อเทียบจากด้านอื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องคำนึงความสำคัญของการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เอื้อทั้งต่อผู้เรียนตามสถานการณ์

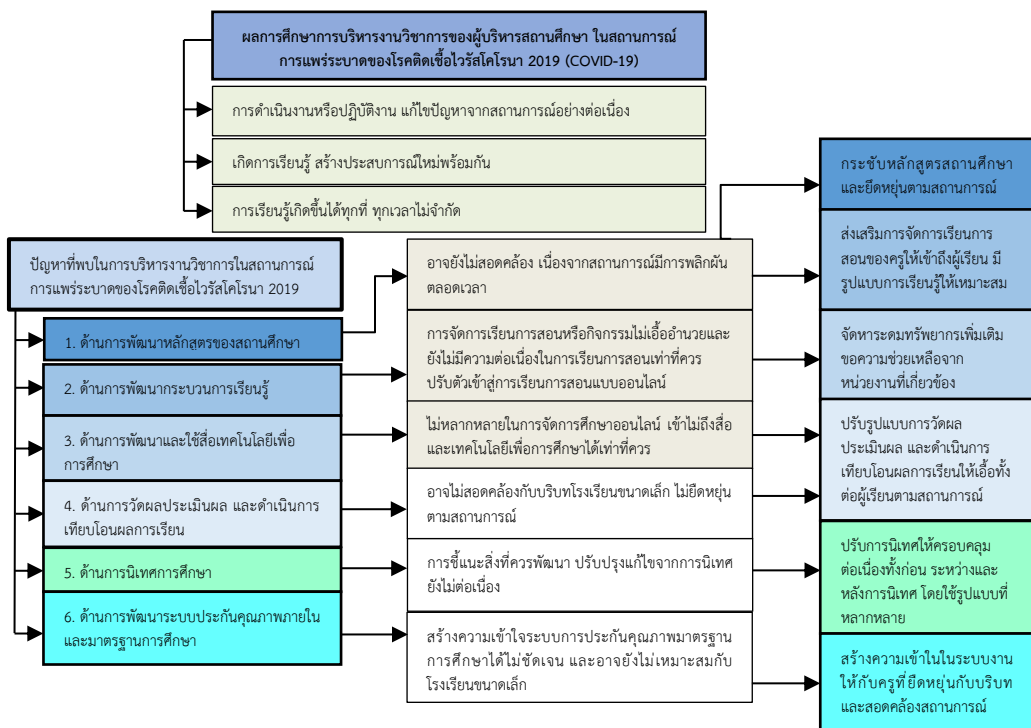
3.5 การชี้แนะสิ่งที่ควรพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขจากการนิเทศยังไม่ต่อเนื่องใน โรงเรียนขนาดเล็กบางแห่ง อาจเป็นเพราะว่าขาดแคลนบุคลากรในการนิเทศ ทำให้การชี้แนะ รายบุคคล รายกรณีทำได้ไม่ต่อเนื่องหรืออาจจะใช้เวลานาน หรืออาจสืบเนื่องจากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคที่ส่งผลต่อการดำเนินการ โดยใช้ระบบออนไลน์เป็นส่วนส่งเสริมการ นิเทศให้มีการดำเนินการนิเทศมากยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่ายังพบปัญหากก็ตาม ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยในด้านการ นิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับการนิเทศให้ ครอบคลุม ต่อเนื่องทั้งก่อน ระหว่างและหลังการนิเทศ

3.6 สร้างความเข้าใจระบบการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษาได้ไม่ชัดเจน และอาจยังไม่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก หรือผู้ดำเนินการยังไม่เข้าใจระบบเท่าที่ควร อาจ เป็นเพราะบางแห่งมีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ กำหนด เกณฑ์การประเมิน ตามตัวชี้วัดของ สมศ. แนวทางประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ต้นสังกัด และหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ปรับปรุงพัฒนางานประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษา ติดตามประเมินผลคุณภาพภายในสถานศึกษา และสรุปรายงานการประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยัง ไม่เหมาะสมกับบริบท เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดกำลังคน ขาดทรัพยากรที่ช่วยใน การส่งเสริมการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากร

ในสถานศึกษาให้เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบางแห่งปรับตัวได้น้อยหรือยังดำเนินการได้ช้า อันเนื่องมาจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีขาดแคลนบุคลากร และมีทรัพยากรอย่างจำกัด ในหลาย ๆ ด้าน ในสถานการณ์ที่โรคระบาดเกิดขึ้นเร่งระบบการศึกษาให้พัฒนาอย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารจัดการสถานศึกษาให้ยิ่งในด้านวิชาการที่เป็นงานหลักของสถานศึกษาดำเนินไปในทิศทางที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงหาแนวทางรับมือกับปัญหาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคให้เหมาะสมกับบริบท

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามทัศนะของครูโรงเรียนขนาดเล็กสามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 พบว่าองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงเรียนขนาดเล็กที่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะงานวิชาการ เพื่อให้มีความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์โรค

ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในโรงเรียน ทั้งนี้ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบางแห่งปรับตัวได้น้อยหรือยังดำเนินการได้ช้า อันเนื่องมาจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีขนาดแคลนบุคลากร และมีทรัพยากรอย่างจำกัดในหลาย ๆ ด้าน ในสถานการณ์ที่โรคระบาดเกิดขึ้นเร่งระบบการศึกษาให้พัฒนาอย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารจัดการสถานศึกษาให้ยิ่งในด้านวิชาการที่เป็นงานหลักของสถานศึกษาดำเนินไปในทิศทางที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงหาแนวทางรับมือกับปัญหาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคให้เหมาะสมกับบริบท

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ควรจัดระบบ และดำเนินการให้ชัดเจน มีกระบวนการติดตามผล รายงานผลการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ตลอดจนการจัดตั้งคณะกรรมการ ส่งเสริมให้สามารถดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่สอดคล้องกับหลักการบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อให้เกิดการบริหารอย่างเป็นระบบ ติดตามความเคลื่อนไหวระหว่างการทำงาน ทำให้การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพมากขึ้น และโรงเรียนขนาดเล็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษ ผู้บริหารควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการควรมีนโยบายในการพัฒนาเครื่องมือ วัด และประเมินผลที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น จัดทำคู่มือวัด และประเมินผลเพื่อแจกจ่ายหรือเผยแพร่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้บริหารควรพัฒนากระบวนการทำงานเป็นทีมที่ประสานความร่วมมือต่อยอดการทำงานของครูทั้งในด้านวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ รวมทั้งเตรียมรับมือสถานการณ์วิกฤตใหม่ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
2. ผู้บริหารควรใช้ทักษะการสื่อสารที่สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดเหตุผลความจำเป็น เพื่อให้เกิดความชัดเจนให้ทุกภาคส่วนรับทราบความต้องการในการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ หรือใช้อุปกรณ์ทดแทน ครูจำเป็นต้องออกแบบเครื่องมือและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อนำมาใช้ด้วยตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถนำบุคลากรของสถานศึกษาให้ร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหาร และจัดการศึกษาในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษา นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ช่วยแก้ปัญหาหรือนำมาใช้กับสถานการณ์ปัจจุบัน และสถานการณ์ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น
2. ควรวิจัยเชิงคุณภาพแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรค. (2564). *แนวปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษา*. สืบค้น 4 มีนาคม 2564, จาก <https://shorturl.asia/yPz5w>
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรรนิธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารวิชาการ และนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- นงคันทุช จอมเกาะ. (2564). การนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. *วารสารสู่ชีวิตใหม่* *ด้านงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ*, 12(8), 131-139.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พร้อมพงศ์ รักประชา. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารวิชาการกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ 75 ปี*, 13(1), 73-84.
- วราลี ทองแก้ว. (2559). *ความคิดเห็นด้านการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายภูพานาลัก* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. สืบค้น 28 กันยายน 2564, จาก <https://shorturl.asia/MRpX4>
- ศิวพร ละหารเพชร. (2562). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุวิมล มธูรส (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(40), 33-42.

อัมภพร ราชนิพนธ์. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสำนักงานเขตห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Huber, D. L. (2007). *Leadership and nursing care management* (3rd Ed.). Philadelphia. PA: Saunders Elsevier.

